

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE:

ÎN CAPITALĂ:	Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
DISTRICTE	36 18 10
STRÂNNATĂTE:	48 24 12

Articolii nepublicați nu se înapoiază

PENTRU ABONAMENTE, ANUNCIURI și RECLAME a se adresa:

ÎN ROMÂNIA: La administrație, Pasajul Român, Nr. 3 bis, București; și la corespondență ziarului din județe.

HAMBURG: La Adolf Steiner, Gänsemarkt, 58, Biuroul central de anunțuri pentru Germania.

PENTRU FRANCIA, ANGLIA, AUSTRO-UNGARIA și ITALIA: Se va adresa la Agence Havas, Paris.

ANUNCIURILE:

Linia mică pe pagina IV-a 30 bani
Reclame pe pagina II-a 5 lei — Reclame pe pagina III-a 2 lei
— Scrisorile nefranțate se refuză.

Pentru inserții și reclame, redacțunea nu este responsabilă.

SCIRI TELEGRAFICE

DIN ZIARUL STRINE

Belgrad, 6 Martie.

Actul de abdicare s'a făcut în sala cea mare a palatului celui nou. La Te-Deum din hiserie, ce a precedat actul, regele n'a asistat. Abdicarea a făcut o impresie cu atât mare, că popoara nu se aștepta la așa ceva. Însă abdicarea se pregătește de mult și că se va face în curând era cunoscut Puterile amice. Regele a citit documentul de abdicare cu voce tare sfâtuind pe fiul său să fie pentru popor un rege bun și credincios, să nu se lase să înduși în eroare de lingusitorii și ipocriții, ci să facă fericită țara prin o domnie dreaptă. Ingenuchiarea lui Milas înaintea fiului său a facut o impresiune penibilă asupra celor de față. Tânărul rege a îmbrățișat pe regenți și a sărutat mănele mitropolitului, care a bine cuvântat acți.

Berlin, 6 Martie.

Foile vorbesc încă puțin despre evenimentele serbe. Unele exprimă temeri asupra viitorului.

Berlin, 6 Martie.

Berliner Tageblatt menține stirea, că logodirea marei duce moștenitor rus cu principesa Alice nu se va face.

Paris, 6 Martie.

Temp spune, că în procesul verbal al judecătorului de instrucție asupra hărților confiscate de la liga patrioților se dovedește, că organizarea ligei avea un plan pentru mobilizarea membrilor ei, dar nu se probează, că s'a făcut încercări spre a atrage pe soldați. Ministerul de justiție și a amănăt hotărârea, dar se pare sigur că mai mulți membri ai ligii vor fi dată în judecată.

Paris, 6 Martie

O corabie austriacă, având pe bord încarcate 700 butoane cu petroleu, sub comanda căpitanului Sivich cu 13 oameni și un păzitor de port a luat foc în postul de la Marsilia la 8 ore dimineață. S'a întâmplat o explozie teribilă. Așă scăpat patru oameni. S'a găsit cadavrul căpitanului și al elevului marină; celalți oameni au dispărut.

Atenea, 6 Martie.

Acum s'a făcut o descoacerire de mare interes în Acropolea din Atenea. Acolo s'a dat de o inscripție ce conține o parte a societății, ce se referă la terminarea uneia din mariile opere ale lui Phidias, anume a statui zețel Pallas Athena, făcută din aur și abanos. Dirigitorii lucrării au constatat în timpul execuției operei, că au primit de la casieri suma de o sută talanți (că la 500.000 franci) și ei insernează sumele ce au cheltuit pentru cumpărarea de aur și abanos. Din societatea lor se vede, că pe la anul 438 a. Ch. raportul de valoare dintre aur și argint era asemenea, cum a existat în Europa până în anii din urmă. Aceasta e foarte important pentru studiul economic al țării.

Soia, 6 Martie.

Stirea, adusă mai întâi de Gazeta de Moscova, că prințul Alexandru de Battenberg ar fi ridicat pretențiile la guvernul bulgar să i se plătească despăgubiri pentru sumele ce le-a avansat densus odinioara din lista sa civilă și că aceste pretenții ar fi deja satisfăcute, e cu totul neexactă.

Prințul Alexandru n'a fost nici odată în poziție să fie în ajutorul guvernului bulgar. Singura sa cerere dela guvernul bulgar este în prețul de cumpărătoare, cu care Sobrania, în sesiunea 1886, a recumpărat moșile prințului ca proprietate a statului. Acum trei săptămâni prințul a trimis pe un fost funcționar al cancelariei civile princiar spre a ridica dela cassa statului de aici suma de 500,000 franci, adică jumătate din prețul de cumpărătoare iar de restul de 500,000 franci prințul poate dispune ori când.

Belgrad, 6 Martie

Cei doi generali, numiți în regență cu Ristică, n'a jucat vre un rol politic însemnat. Generalul Ristică e în stare de 55 ani și în timpul răsboiului cu Turci, la 1877, a fost ministru de răsboi; generalul Belimarkovici, în stare de 60 ani, a comandat pe atunci un corp de armată și s'a distins în bătălia dela Lescovatz.

Ești cred că este un mod mic de

a trata astfel această cestiu.

Reclamă electorală! Apoi toată lumea face reclamă electorală când se adreseză la alegători. Când cerem increderea alegătorilor nu o cerem pentru ceva? Evident că da! Si când zicem: Eu sunt mai bun de căt altul, nu este o reclamă electorală? Este însă o parte a reclamei electorale pe care nu trebuie să o tolerăm, ci să o condamnăm.

Este acea reclamă electorală care promite și care nu se ține de cun-

vint. (Applause).

Aceasta nu se poate zice de noi.

Am făcut reclamă electorală; am promis, suntem cu toții deci să ne ținem de cuvint; și cu toții ne vom ține de cuvint. (Applause).

In această privință facem un act

politic serios, facem un act care, or-

căt s'ar zice, este un progres social

pe care guvernul vă cere să-l facem

împreună cu țara.

Ești sunt convins de aceasta, și nici un argument nu va putea să răstoarne acest adever.

Dar să vedem acum după ce am curățit ceva terenul, ce este legea aceasta?

Legea aceasta nu e decât o pe-

tră dintr-un edificiu întreg la care

cu toții trebuie să lucrăm.

Am zis de mult deja: O dată re-

gatul român creat, odată acest mare

edificiu clădit, trebuie să ne uităm și la cel cărui locuiesc într-ensiul și cu el locuiesc; și trebuie să ne ocupe de căt nu au avut acei cări au clădit zidirea, de a o face locuibilă pentru ce se sădă într-ensi.

In primul rând mi-am zis, solicitu-

dinea, atențunea, și studiu nostru

se cuvine să le aibă clasa țărănească.

Starea ei morală și materială trebuie

să ne preocupe înaintea de toate;

pentru că în afară de or-ze fraseologie,

de or-ze sentimentalism politic,

trebuie să recunoaștem că acolo sta

și baza și viitorul acestor țări (Ap-

lause).

Precum vedeti, din toate acestea

noi nu putem însă trage astăzi nici

o concluzie care ar motiva pre-

sentarea legii de față.

Asemenea, d-lor, cred că este bine

să înălțăm din discuție un oare-

care sentimentalism, ce nu are va-

loare în politică.

Ați auzit pe un d. orator care,

cu un talent necontestat, s'a incen-

cat să ne arate pe țărani ca mode-

lul tuturor virtuților și cum în schim-

bul atâtior virtuții noii am grămadit

pe capul lui toate miseriile. Conclu-

șuine ar fi că ceeace facem astăzi

nu ar fi decât îndreptățirea unei op-

reuniuni seculare. El bine, nici acea-

stă nu este exact. Țărani la noi

este ceeace l-a făcut secolii, este

ceeace l-a făcut starea de cultură

înălțată în care ne aflăm cu

toții, nu numai el, și eu sper, că

cu ridicarea nivelului de cultură a

intregel țări se va ridică țărani, se vor

ridica toți, și alegători și par-

lament și minister. (Applause).

Asemenea trebuie să înălțăm din

discuție toate atacurile asupra intenționilor cărui le am fi avut, pre-

sentând acest proiect de lege.

Unii au vrut să conteste paterni-

tatea și să o dea altora. Nu mă uit

la aceasta și nu mă întreb cine a

avut o idee; căci ideile aparțin nu

acelor cări le așa, dar acelora cări

le apără. Si când apărăm aceste idei

le revendicăm ca ale noastre, orcarui

ar fi părinții lor. (Applause).

Ni s'a mai zis: Reclamă electorală!

Ești cred că este un mod mic de

a trăsna astfel această cestiu.

Reclamă electorală! Apoi toată lumea

face reclamă electorală când se adre-

seză la alegători. Când cerem in-

crederea alegătorilor nu o cerem

pentru ceva? Evident că da! Si

când zicem: Eu sunt mai bun de căt

altul, nu este o reclamă electorală?

Este însă o parte a reclamei electo-

rale pe care nu trebuie să o tolerăm,

ci să o condamnăm.

Este acea reclamă electorală care

promite și care nu se ține de cu-

vint. (Applause).

gat, dar că n'a fost o pomană care

i s'a dat. (Applause.)

Dar aici ne loveam de o dificul-

tate: Să vând; dar cui să vând? Să

vând acelui care n'a. Iată o primă

greutate: el nu are nimic, și cu

toate astăzi trebuie să cumpere și tre-

bue să plătescă; prin urmare tre-

buia legea să facă condiționi de a-

cele că permită să cumpere și

cel mai sărac; și a luat ca basă urmă-

torul fapt: or de unde n'oi vine, și

moștenitorul n'a ajuns încă la moște-

nire conform cu legea; dar ei se duc

și cumpără pe moșine Statului lotu-

ri și tot conform cu legea se mută

pe acele loturi.

Cei 100 improprietăți la 1864

mor, conform legilor naturei, după

o vreme oare-care; în acest cas ce

se face cu pământul pe care trebuie

să l' dea moștenescă rudele lor din de-

părtare?

Moștenitorul fiind stabilit aiurea

n'a să părăsească cele 10 sau 15

pogoane ce le-a cumpărat de mai

înainte pentru ca să gospodărească

Pus la vot cu bile, votul se declară nu și se ridică ședința, anunțându-se urmarea discuției pe maine.

Senatul

Sedinta de la 24 Februarie 1889

D. Plesnila cere dosarele relative la costruirea tunelului Galați-Barboș.

D. Ciulea cerește pentru a treia oară propunerea pentru a se da dreptul la pensiune stenografilor din Camere.

Prințul G. Sturza vorbește pentru propunere și ansează se ia în considerație.

D. Grădișteanu cerește raportul comitetului delegaților relativ la biserică Serindar, în locul căreia propune a se clădi o catedrală.

D. St. Greceanu propune un amendament, invitând pe guvern să înceapă studiile preliminare pentru clădire, dar comitetul delegaților și ministrul resping amenda-

P. S. S. Mitropolitul primat apără biserică Serindar, ca și P. S. S. mitropolit Moldovei.

D. P. Grădișteanu arată, că trebuie să se lase guvernului libertatea de acțiune.

D. Al. Florescu susține amendamentul d-lui Greceanu, care însă este respins cu 33 contra 30 voturi.

P. S. S. Mitropolitul primat declară că s'a abținut dela vot spre a nu face act de ostilitate față cu guvern.

Se respinge și amendamentul d-lui P. Grădișteanu, deși era primit de comitetul delegaților și de guvern, ceea ce produce o mare emoție.

CRIME—DELICTE—ACCIDENTE**Jud. Arges**

In ziua de 10 Februarie, în cernuna Barsoi, Maria Dumitri Ioana, vîzând că una din oile sale, care era îngreunată, sufere cumplit din cauza durerilor de facere în timp de 6 zile, a tăiat-o. Miul scos dintr-oasă a fost un monstru cu pielea goală peste tot corporal, capul ca de copil, picioarele de dinsăntă scurte, iar cele de dindărăt cu pulpe groase, urechile de miel și coada ridicată pe spate. Monstrul, din neprincipere, nu s'a conservat.

* *

Jud. Buzetii

In noaptea de 10 Februarie, individul Vasile Cazan Ioniță, din comuna Glodeanu-Sarat, bînd o cătăime mare de rachiū, a incetat din viață.

* *

Jud. Ialomița

In luna trecută a murit în orașul Călărași femeea Drăgăna Nedeleu Brângaciu, în etate de 103 ani; iar în ziua de 14 curent, a incetat din viață și soțul său Nedelu Brângaciu, în etate de 105 ani. Acestea din urmă n'a fost nică o-dată bolnav greu în viață sa.

* *

Jud. Ilfov

In ziua de 19 Februarie, în cătunul Poțocanca, pendinte de comuna Bobesci-Bălăceanca, a murit Maria Dumitracă în vîrstă de 105 ani aproape.

* *

In seara de 19 Februarie, Dumitru Sandu, tigan din Piteasca Pasarea, dând cu arma un foc spre casa lui Soare Naipu, vecin cu el, așa că din casă duot filii ai acestuia din urmă, Marin Soare și Cristea Soare, ca să văză cine a dat cu arma. Îndu-se către între tus trel, fiul lui Dumitru Sandu, numit Ion Dumitru, a dat cu cutiul, ce purta asupră, o lovitură în popălul lui Marin Soare, de ani 24, dorobant cu schimbă; în urma acestei rane, dus la spitalul Pantelimon, Marin a murit în noaptea de 21 curent.

MINELE NOASTRE DE CARBUNI*

La căile ferate române avem deja trei sisteme de locomotive; acele pentru cărbuni de piatră cari sunt și cele mai importante și mai numeroase, acele pentru lignite neogene și acele cari ard păcură.

Aceste trei sisteme îngreunăza întreaga administrație complicând întregul aparat al căilor ferate. Am amintit la locul său, că în terii unde există cărbuni mai buni ca lignitele neogene, acestea din urmă sunt foarte desconsiderate în raport cu primele calități. Suntem cu totul contrarii înlocuirii mașinelor construite pentru cărbuni de piatră ce există în țară, cu alele pentru lignite, fiind că cantitatele enorme de cărbuni de piatră ce există în țară, ne vor impune cărări de piatră: experiment, care prin urmare va costa mult, fără să aducă vreun folos.

Tot asemenea vom spune și în privința mașinelor cari lureauă mai economic cu păcură ca cu cărbunul străin, nu credem însă, că această economie ar fi totașă de mare întrebunță cărbuni de piatră din propria țară, ca să motiveze reconstrucții generale, de și aceasta poate că a contribuit cu ceva la scăderea prețurilor cărbunilor străini.

(* A se vedea Rom. Liberd 3432.)

Localizarea basinurilor a diferitelor cali-
tăți de cărbuni este cum urmează:

I. Basinuri carbonifere, etajul V

1) Basinul de la Săcul în Banat.

2) Basinul de la Aibental în Banat.

II. Basinuri înrasice (ias sinemuria)

1) Recița-Doman în Banat.

2) Staierdorf-Anina în Banat.

3) Drencova-Berzască în Banat.

4) Fünfkerchen (Cinci biserici) în Un-
garia.

5) Vulcan-Roșnov în Ardeal.

6) Dobra în Serbia.

7) Bolietin-Milanovăt în Serbia.

8) Zăicări în Serbia.

9) Trnava-Rogatica-Bela-reca în Serbia.

10) Cadibagaz-Izoocică în Serbia.

11) De la Lubnița până la Kniajevăt și
spre Alexinăt, și de la Kniajevăt până la
Pirot în Serbia.

12) Bărca-Palanca langă Raduieva în
Serbia.

13) Camenița-mare Iașă Cladova în
Serbia.

14) Basinul de la Belogradic în Bulgaria.

15) Basinul de la Sofia în Bulgaria.

16) Un basin de la Mitrovița în Alba-
nia care ia o întindere până spre Ianina
și în direcția nordică până pe teritorul
Sérbiel. D. Felix Hofmann susține, că stra-
turile de cărbuni al acestui basin apartin
formațiunii arătate sub I ca și acestea
care se rezultă, că ambele formațiuni pro-
ductive zac una peste alta. Este dar posibil,
ca Albania se devină cu timpul țara
cea mai productivă de cărbuni trebuincioși
mări mediterane.

17) Basinul Naibî (Corcoaia, Og. Că-
bunele) în România.

18) Basinul Baia-de-aramă-Cloșani-Tis-
mana etc. în România.

19) Basinul Predeal-Sinaia în România.

20) Existența altor basinuri din jumătate
de la T. Jiș, Caneu, Râmnicu-Vâlcea,
Telea, Călimănești etc. care aparțin ace-
stei formațiuni, și unile probabil formațiuni
în creștere.

Cărbunii acestelor formațiuni însăci posed
o forță până la 7000 de calorii.

III. Basinuri cretace

1) Senea-Lucova-Alexinăt în Serbia.

2) Lopăsu în România.

Acesti cărbuni posed forță până la 6000
de calorii.

IV. Basinuri eocene

1) Bahna-Orșova-Ieșnița în România
și Banat.

2) Petroșani-Lonești-Vulcani în Ardeal.

3) Gornea-Luceova în Banat.

4) Mehadiab labanița în Banat.

5) Camenița-mare, Sicole-Vidin, în Ser-
bia și Bulgaria.

7) Petroșani în Ardeal.

Acesti cărbuni posed forță de cca 4000
de calorii.

V. Basinuri neogene (Lignite proaste)

1) Basinul Munteniei (cel mai mare din
Europa). El începe de lângă Bistrița (Me-
hedinți) și se limitează cu o linie nord-
nord-estică care trece peste Sovarna, Glo-
govala, Tismana, schimbând direcția unei
acestea spre T. Jiș, de unde apoi pe sub
colinele Carpaților în direcția estică,
trecând pe la Bâile-pucioase și Doftana
etc. De la Bistrița (Mehedinți) acest basin
să limitează în direcția peste Craiova,
de unde continuă în direcția estică până
spre București. Pentru o delimitare pre-
cisă al acestui basin, ar fi un studiu de
mai mulți ani necesar.

2) Basinul de la Bara-Olt (Rarolt) în
Ardeal.

3) Basinul de la Illyesfalva în Ardeal.

4) Basinul de la Vlașco-polie între Bel-
grad și Svilainăt în Serbia.

5) Basinul de la Costolaț în Serbia.

și 6) Basinul de la Zvezdan-Zăicări în Ser-
bia, din care estrage fabricantul de cărămida
Nicola Lalovici din Zăicări lignitul necesar
pentru arsul cărămidelor trebuincioase și
lignitul zăicărenesc.

Acest lignit posed o forță colorifică de
abia 3000 de calorii.

Pentru industria română sunt basinurile
țărilor arătate sub II și III de cea mai mare
importanță, și numai acestor grupă trebuie
dată întreaga atenție.

Lignitul grupelor V este un combustibil
bun pentru trebuințe locale: pentru ar-
de cărămidă, basalt artificial, fabricațiune
de sticlă *) etc. Fabricațiunea acestui
basin artificial este mai favorabilă fiind situa-
ția pe lângă minele de lignit, unde se
afă și argilul, ca și nisipul necesar acestor
fabricațiuni, anulând astfel transportul ma-
teriilor brute până în Capitală, rezultând
numai transportul produsului, care prez-
tinde cheltuieli mai mici ca cel d'anté. Această
imprejurare poate că ar putea salva minele de lignit existente, a căror
situație este destul de serăcicioasă.

Terminând puținile cuvinte ce avem de
spus în privința minelor de cărbuni, atât
din România cât și din țările vecine, să
atingem și un alt subiect, care din punctul
de vedere ce mi-am propus, are asemenea destulă importanță.

I. Munteanu.

Inginer de mine.

*) Cu lignite neogene lucrează o mulțime de
fabrice de sticlă instalate pe lângă minele de lignit
din Kőfájlach în apropiere de Gratz în Săsia.

MAINOU

Până acum nu s'a luat nici o hotărâre în privința numirii viitorului prefect al Constanței.

In săptămâna viitoare se vor re-
solvi, la ministerul instrucțiunii publice,
deosebitele concursuri ținute pentru ocuparea catedrelor din învăță-
mântul primar.

Se speră că, în cursul săptămânei
viitoare, se va termina, în Cameră,
desbaterea proiectului de lege pen-
tru înstrăinarea bunurilor Statului la
săteni.

De câțiva ani, în cursul săptămânei
viitoare, se va termina, în Cameră,
desbaterea proiectului de lege pen-
tru înstrăinarea bunurilor Statului la
săteni.

Rezultă dar că reorganizarea ins-
titutului este pusă la ordinea zilei, și
credem că cu drept cuvenit.

Noi de mai mult timp am zis, că
această scoala medicală militară nu
maieducație militară n'a putut
da elevilor, și aceasta nu atât din
cauza defectuoza reglementelor,
cât mai cu seamă din cauza viațoasei
aplicații a lor.

Acum dar când d. ministru de res-
bel caută a face ca acest institut
util armatei să dea roadele pe cari
trebuie să le cerem în schimbul celor
80.000 lei, la căt se ridică bu-
getul lui anual, d-sa nu poate de-
căt să aibă aprobarea tuturor.
Scoala trebuește militarizată și transforma-
tă într-o adeverată "pepinieră" de me-
dică militari și care să servească tot-
deodată ca școală preparatorie pen-
tru viitorii medici superiori. Iată
baza reformei.

După cum prevăzusem dispozițiunile
pe cari în atâtea rânduri le-am
preconizat în privința boalelor de
ochi care băntuie armata și cari s'a
aplicat d'odată cu venirea la minister
de rezbel a d-lui general Manu,
a început să dea roade în binecăsoară.

Astăzi nu mai sunt în căutarea
spitalelor de căt abia 250—300 de
bolnavi de ochi, din 1200 căi erau
în epoca corespunzătoare a anului
trecut.

In afara de aceasta, medicii ar-
matei au reîntrat la datorile ser-
viciului lor ordinat, păstrându-
și fiecare demnitatea sa științifică per-
sonală.

Azi dimineață s'a ținut un consiliu
de miniștri la ministerul de interne.

Azi dimineață s'a ținut un consiliu
de miniștri la ministerul de interne.

Comitetul societății funcționarilor
convocă o întrunire publică pentru
mâine, Duminică, la ora 1 ziua, în
sala vechiului Ateneu, în care se va
da citire memorialui, espunere de
motive și proiectului privitor la asigurarea
soartei funcționarilor, și se va supune discuției
acestui proiect.

Mâine Duminică, la 26 Febr. c.,
la orele 9 dimineață, va avea loc în-
trunirea Congresului Cooperatorilor Ro-
mâni în localul societății Concordia
Româna din strada Regală, unde d.
inginer N. Urlăeanu va vorbi despre
Organizația industrială în țară.

Membrii Ateneului s'a prezintat
astăzi la secția notariatului și s'a sub-
scris actul prin care se autorizează
d. C. Exarcu să reprezinte societatea
pentru efectuarea unui nou finan-
cierat de la creditul func

